

ikke kunde vinde andre Stemmer end dem, vi vil kunne vinde paa det foreliggende Forslag, for vort Parti, vilde det se ilde ud.

Dernæst vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen angaaende mine tidligere Udtalelser. Jeg fastholder dem den Dag i Dag. Det er ganske forkert at henlede Statshusmændenes Opmærksomhed paa Statskassen ud fra den Opfattelse, at de skulde have særligt Krav paa yderligere Hjælp. Citatet fra „Fyns Venstreblad“ vedgaar jeg den Dag i Dag. Jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen om, at hvis man er saa kapitalstærk, at man vinder den Tiendedel ved eget Arbejde ved Bygningens Opførelse og har Penge til at anskaffe Besætning for, kan den middeldygtige Mand uden Driftslaan føre sin Bedrift igennem. Hvis det ikke var Tilfældet, vilde $\frac{9}{10}$ af de oprettede Statshusmandsbrug have været fallit. Men det, man tilstræber ad denne Vej, er netop dette, at den enkelte dygtige Mand, der er kommet i en øjeblikkelig vanskelig Situation, kan faa Hjælp, selv om han er kommet noget ned, naar Kommunalbestyrelsen siger: Den Mand tror vi paa, derfor vil vi paa Kommunalbestyrelsens Vegne give ham den Haandsrækning, der er nødvendig, for at han kan komme paa Fode igen. Dette er Hensigten med det foreliggende Forslag. Jeg beklager, at man tager saa politisk og saa lidt sagligt paa det. Derfor er dette Forslags Skæbne beseglet i denne Samling, men den Dag kommer nok, da det kan gennemføres.

Pinholt: Af det, jeg vilde bemærke til det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen, har den højtærede Landbrugsminister allerede gjort opmærksom paa, at det Parti, jeg tilhører, har bevilget Driftslaan; vi bevilgede 1 Mill. Kr. for hvert af Aarene 1921—22 og 1922—23, og da Beløbet ikke blev brugt op, bevilgede vi yderligere igen for 1923—24. Det kan jo dog ikke siges at være en Svigten af de Løfter, vi havde givet.

Jeg forstaar i det hele taget ikke rigtig, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen vil fremsætte et Forslag som det, der her er fremsat; for han har jo deri fuldstændig forladt det Grundlag, som vi i sin Tid var enige om i Landbokommissionen. Det var et Grundlag, hvorefter de paagældende Husmænd, som skulde have Driftslaan, ikke skulde gaa til Kommunerne; thi deri har det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen Ret, at den Gang til Kommunalbestyrelserne for at faa bedømt, om de kan faa Laan eller ikke, den er ikke smertefri, og den

kunde komme til at virke anderledes, end man kunde ønske de Folk. Derfor har Kommissionen indrettet det saaledes i sit Forslag, at det skal være Husmændene selv, der skal danne solidariske Foreninger, og de skal give disse Driftslaan efter ganske bestemte Principper; de blev ganske vist ikke saa høje som efter Forslaget her, men de kunde dog, naar man tager Hensyn til Pristallet, blive i alt Fald noget derop efter.

Jeg kan derfor ikke forstaa Meningens med dette Forslag, naar det ikke kan knyttes til dette, at vi nu staar tæt ved Valgene. Naar det ærede Medlem nu udtaler, at hvis det radikale Parti ikke kunde faa flere Stemmer, end det kunde tjene paa dette Lovforslag, saa kunde det ikke bjærge sig, saa vil jeg dertil sige, at Smuler er jo ogsaa Brød; og selv om det radikale Parti mener at have store Chancer i den kommende Tid, tror jeg ikke, det skal foragte de Stemmer — selv om det kun var i Smaapartier —, der kunde komme til ved dette; de kunde komme til at gøre godt et og andet Sted. Det er det, jeg tror, man har overvejet, og derfor kan jeg ikke se paa det Forslag som et Forslag, man har ønsket sagligt set vel overvejet. Og jeg tror at kunne sige til det ærede Medlem, at hvis hans Parti ved Rigsdagens Begyndelse havde fremsat et Forslag om Driftslaan i Stedet for at have stukket et nyt Ændringsforslag ud til Husmandsloven, saa havde der været langt større Sandsynlighed for at faa det gennemført. Jeg vil blot vise tilbage til det, at jeg to Gange under den tidligere Regering har lyst efter det Forslag, men der er aldrig kommet noget. Jeg synes, det er Ord nok, og jeg kan ikke se, at man har nogen som helst Grund til at vente, at man i den 11te Time skal kunne komme og faa et saadant ret vigtigt Lovforslag gennemført.

Hans Rasmussen: Jeg skal af Hensyn til den fremrykkede Tid tatte mig meget kort og indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger. Naar man maa faa det Indtryk af det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksens sidste Indlæg, at han ønskede at fremsætte det fra Socialdemokratiets Side for kort Tid siden fremsatte Forslag som om det var noget, der ikke i nogen Retning var Mulighed for at have med at gøre, saa forekommer det mig, at Bestræbelser fra det ærede Medlems Side i den Retning maa væsentligt falde til Jorden, naar vi ser paa Ordlyden af § 1 i dette Lovforslag, hvor det hedder: „Fortrinsvis Nybyggere“. Naar man ser paa dette Udtryk — som ogsaa det ærede Medlem Hr.